

ROMÁNSKÁ ARCHITEKTURA V ČECHÁCH

VY_32_INOVACE_DVK21/16

Karel Švuger

DVK/ 2. ročník

Květen 2012

Obrazová dokumentace, první
fáze vývoje architektury na
českém území

Románská architektura v Česku tvoří první fázi vývoje architektury na českém území s dochovanými stavbami (z předchozí, velkomoravské fáze, se dochovaly pouze archeologické nálezy). V období románského slohu vznikají v Česku první kamenné stavby, a to především kostely a budovy klášterů, ke konci období také první hrady a městské stavby (opevnění, domy). Stavby románské architektury vznikaly na českém území od sklonku 9. století do poloviny 13. století, kdy se začal zvolna prosazovat sloh gotický.

Základy
prvního
kostela
sázavského
kláštera

Na sklonku 9. století a v 10. století byl u nás budovány první kamenné stavby, z nichž se až na několik výjimek dochovaly jen zbytky, často ukryté pod pozdějšími přestavbami.

Po pokřtění přemyslovského knížete Bořivoje (†889) na Moravě budovali Přemyslovci na svých sídlech první kamenné kostely. Rozvíjeli přitom nadále architektonickou tradici velkomoravských staveb – běžnou formou tak byla rotunda s apsidou. Nejstarší kamennou stavbou v Čechách byl kostel sv. Klimenta na Levém Hradci, po přenesení sídla Přemyslovců na Pražský hrad pak kostel Panny Marie. Na pražském hradě pak vznikly ještě další dvě stavby kostelů.

Starý Plzenec

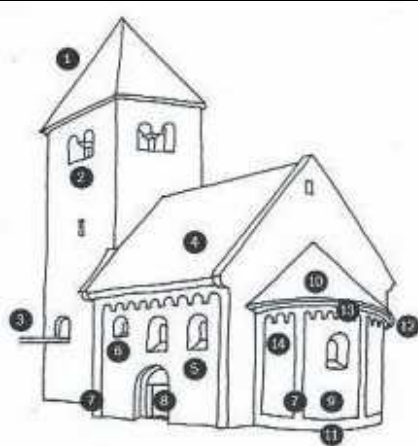
Znojmo

STAVBY: materiál: dřevo, kámen

CÍRKEVNÍ – rotundy- baziliky

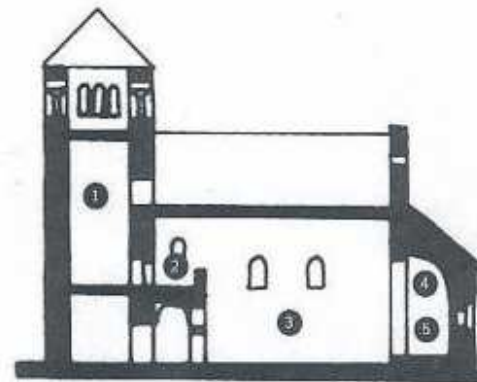
**SVĚTSKÉ - tvrže
(civilní)**

**kamenný hrad Přimda
Juditin most**

Vnější pohled:

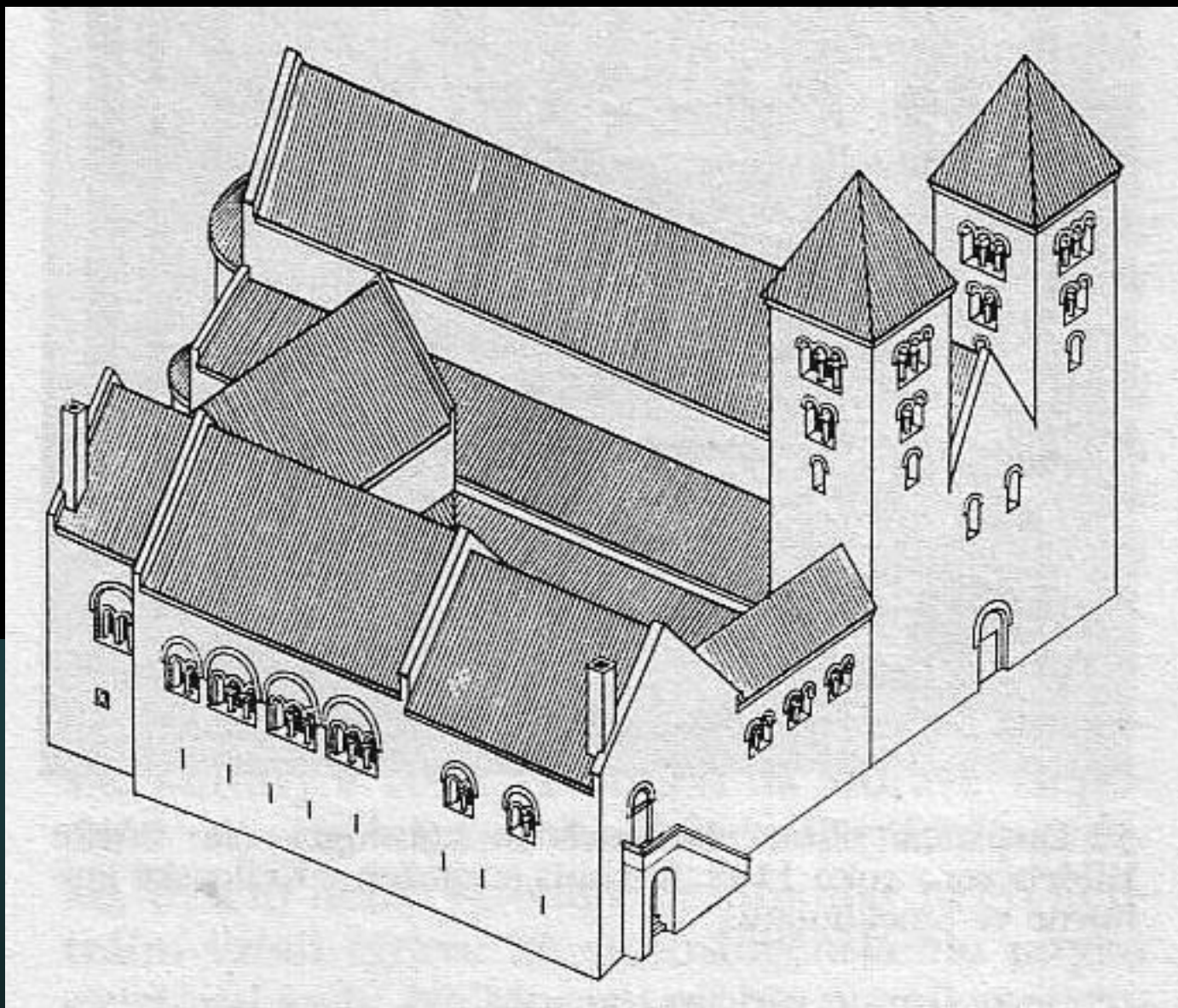
1) věž; 2) sdružené okno; 3) spojení s panským sídlem; 4) loď; 5) okno lodi; 6) okno nad tribunou; 7) líšena (svislý plochý vystouplý pás ze zdiva); 8) portál; 9) apsida; 10) Kocha (polokupolový klenební útvar uzavírající apsidu; 11) sokl; 12) římsa; 13) zubořez; 14) obloučkový vlys

Řez tribunovým kostelem:

1) věž; 2) tribuna (empora); 3) loď; 4) koncha; 5) apsida

Vnější pohled a průřez tzv. tribunovým (či emporovým) kostelem

Románská podoba baziliky sv. Václava v Olomouci

stavby působí těžkopádně a masivně

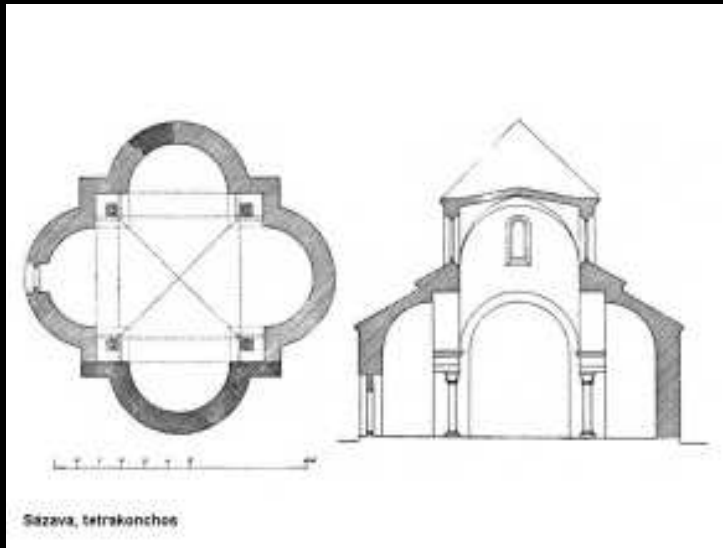
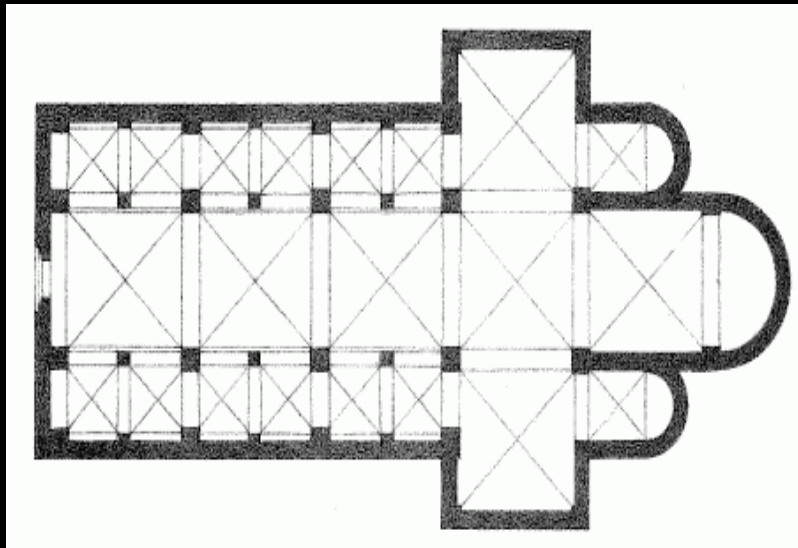
klenby (valené, křížené)

kopule a plochý strop

obloukovitá či kulatá okna (rozety)

podpěrný systém (pilíře)

ROMÁNSKÁ ARCHITEKTURA

- Rotunda svatého Jiří na Řípu

ROMÁNSKÁ ARCHITEKTURA

- ROTUNDA SVATÉ KATEŘINY VE ZNOJMĚ

ROMÁNSKÁ ARCHITEKTURA

- ROTUNDA NA VYŠEHRADE

ROMÁNSKÁ ARCHITEKTURA

- HRAD PŘIMDA

ZDROJE:

BAUER, Alois. *Dějiny výtvarného umění*. 1. vyd. Olomouc: Rubico, 1998, 287 p. ISBN 80-858-3925-3.

CHÂTELET, Albert a Bernard Philippe GROSLIER. *Světové dějiny umění: malířství, sochařství, architektura, užité umění*. České vyd. 2., upr., Praha: Ottovo nakladatelství v divizi Cesty, 2004, 784 s. ISBN 80-718-1936-0.

MRÁZ, Bohumír a Odborná spolupráce Marie ČERNÁ. *Dějiny výtvarné kultury*. 4. vyd., V Idea servis 3. vyd. Praha: Idea servis, 2002, 287 p. ISBN 80-859-7039-2.

Internetové zdroje:

<http://cs.wikipedia.org>

<http://www.artmuseum.cz>

<http://historika.fabulator.cz>

<http://www.umeni.euweb.cz>

<http://www.dejinyumeni.czweb.org>